

तस्मात्परोक्षे कालांतरे स्पष्टेषु गुणेषु सत्सु अस्माकमुपश्रुतानियशांसिप्रति स्तोत्रमलमत्यर्थं करिष्यथ हेअपीच्यवाचः मधुरगिरः सभ्यैः प्रेरिता वयं त्वामेव स्तुमइति चेत्तत्राह उत्तमश्लोकस्य गुणानुवादे कार्ये सति जुगुप्सितमर्वाचीनं न स्तावयंति ॥ २३ ॥ ननु संभावितैरेव गुणैरात्मानं जनस्तावयतीति चेत्तत्राह महतां गुणानात्मनिसंपादयितुं शक्तोऽपि असतो गुणान् संभावनामात्रेण कः स्तावयते यद्वा आदावेव सतोऽपि कः स्तावयते स्वतएव प्रख्यातिसिद्धेः अन्यस्तु मिथ्या गुणस्तुतिश्लाघीमंदइत्याह तइति यद्ययं शास्त्राभ्यासादिकमकरिष्यत्तर्ह्यस्य विद्यादयोगुणाभविष्यन्नितिक्रियानिष्प

तस्मात्परोक्षेऽस्मदुपश्रुतान्यलं करिष्यथ स्तोत्रमपीच्यवाचः ॥ सत्युत्तमश्लोकगुणानुवादे जुगुप्सितं न स्तावयंतिसभ्याः ॥ २३ ॥ महद्गुणानात्मनिकर्तुमीशः कः स्तावकैस्तावयतेऽसतोपि ॥ तेऽस्याभविष्यन्निति विप्रलब्धोजनावहासंकुमतिर्न वेद ॥ २४ ॥ प्रभवोऽद्यात्मनस्तोत्रं जुगुप्संत्यपि विश्रुताः ॥ न्हीमंतः परमोदाराः पौरुषं वापि गर्हितम् ॥ २५ ॥ वयं त्वविदिता लोके सूताद्यापि वरीमभिः ॥ कर्मभिः कथमात्मानं गापयिष्यामवालवत् ॥ २६ ॥ इति श्रीभागवते महापुराणे चतुर्थस्कंधे पृथुचरिते पंचदशोऽध्यायः ॥ १५ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ मैत्रेय उवाच इति ब्रुवाणं नृपतिं गायकामुनिचोदिताः ॥ तुष्टुवुस्तुष्टमनसस्तद्वागमृतसेवया ॥ १ ॥ नालं वयं ते महिमानुवर्णने यो देववर्योऽवततारमायया ॥ वेनांगजा तस्य च पौरुषाणिते वाचस्पतीनामपि बभ्रमुधि यः ॥ २ ॥ अथाप्युदारश्रवसः पृथो हरेः कलाऽवतारस्य कथाऽमृताहताः ॥ यथोपदेशं मुनिभिः प्रचोदिताः श्लाघ्यानि कर्माणि वयं वितन्महि ॥ ३ ॥

च्याविप्रलब्धोजनानामवहासनवेद ॥ २४ ॥ किंच प्रभवोऽपि विश्रुता अपि न्हीमंतोऽपि जुगुप्संति वेति दृष्टांते यथाऽतिस्तुतौ क्रियमाणायां विगर्हितं ब्राह्मणवधादिपौरुषं निंदंति तथा उचितामपि स्तुतिं न सहंत इत्यर्थः ॥ २५ ॥ वरीमभिरिति दीर्घत्वमार्षे भवितुं प्रधानोऽयं निर्देशः वरिष्ठैः कर्मभिरविदिता इत्यर्थः ॥ २६ ॥ इति चतुर्थे टीकायां पंचदशोऽध्यायः ॥ १५ ॥ ॥ ७३ ॥ षोडशे सर्वलोके शैः सत्कृतं भार्यया युतम् मुनिप्रयुक्ताः सूताद्याः स्तुवंति स्मेति वर्ण्यते ॥ १ ॥ १ ॥ नालं न समर्थाः यो भवान् अवतारेष्वपि अस्याधिक्यमाहुः वेनस्यांगात् जातस्य ते पौरुषाणि प्रति अवितर्क्यतया ब्रह्मादीनामपि धियो बभ्रुः कुतः पुनर्वयं तद्वर्णने समर्था भवेम ॥ २ ॥ अथापि यथावद्वर्णयितुं शक्ता अपि कथाऽमृते सादराः मुनिभिरुपदेशं योगबलेन हृदि प्रकाशनं तदनतिक्रम्य वितन्महिविस्तारयामः ॥ ३ ॥